

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

ERHVERVSMINISTEREN

Erhvervsministerens redegørelse til Statsrevisorernes beretning nr. 6/2021 om Erhvervsministeriets forvaltning af hjælpepakker under COVID-19

Statsrevisorerne har anmodet om min redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som beretning nr. 6/2021 om Erhvervsministeriets forvaltning af hjælpepakker under COVID-19 har givet anledning til.

Indledningsvis noterer jeg, at Statsrevisorerne finder det tilfredsstillende, at Erhvervsministeriet på kort tid og under vanskelige forhold har implementeret hjælpepakkerne, og har levet op til Folketingets målsætning om hurtig udbetaling til erhvervslivet.

Nedenfor adresserer jeg en række konkrete forhold i beretningen.

Gennemførelse af efterkontrol

Erhvervsministeriet gennemfører efterkontrol af de virksomheder og selvstændige mv. (herefter virksomheder), der har modtaget kompensation. Efterkontrollen af de udbetalinger, der fandt sted i undersøgelsesperioden, blev planlagt med afsæt i, at covid-19-krisen ville være overstået hen over sommeren 2020. På det tidspunkt var situationen imidlertid anderledes end forudset. Det meste af Danmark var således i efteråret 2020 og hen over vinteren 2020/2021 præget af varierende grader af nedlukning med høje smittetal og restriktioner.

På den baggrund blev det besluttet at udskyde efterkontrollen. Det ville ikke være en holdbar situation, at staten med den ene hånd udbetalte kompensation til virksomhederne, og samtidigt, med den anden hånd, potentielt opkrævede for meget udbetalt kompensation på et tidspunkt, hvor mange virksomheders likviditet var presset. Det ville have sendt et uhensigtsmæssigt signal, som kunne have skabt usikkerhed om statens sikkerhedsnet til virksomhederne.

Hertil kom et andet væsentligt forhold af praktisk og resurse-mæssig karakter, nemlig at efterkontrollen i udgangspunktet håndteres af de samme medarbejdere i Erhvervsstyrelsen, der gennem behandling af ansøgninger har

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

oparbejdet erfaring og kendskab til ordningerne. Dertil kommer et stort behov for it-udvikling, som er en begrænset resurse. Det var således ikke muligt i efteråret 2020 både at håndtere efterkontrol, behandle nye ansøgninger samt udvikle de nødvendige it-systemer til både efterkontrol og forlængelse af kompensationsordninger.

Jeg hæfter mig i øvrigt ved, som det også fremgår af beretningen, at der var bred politisk tilslutning til beslutningerne om at udskyde efterkontrollen.

Siden beretningen blev offentliggjort i november 2021, har 97 pct. af virksomhederne indberettet deres oplysninger for de første kompensationsperioder, og Erhvervsministeriet har påbegyndt sagsbehandlingen. For en stor del af de resterende 3 pct. af de virksomheder (ca. 2.500), som ikke har slutaftregnet, så skyldes dette formentligt, at virksomhederne ved, at de skal tilbagebetale det fulde kompensationsbeløb, fordi de ikke har oplevet den forventede omsætningsnedgang. I disse tilfælde vil det være forbundet med mere arbejde at slutaftregne frem for blot at afvente et tilbagebetalingskrav.

Håndtering af særligt risikable sager

Statsrevisorerne og Rigsrevisionen betoner vigtigheden af efterkontrol fsva. særligt risikable sager (sager hvor der ud fra en række kriterier er forhøjet risiko for, at den udbetalte compensation er uberettiget, og ikke vil være mulig at få indkrævet). Jeg skal bemærke, at det har givet anledning til en særlig indsats fra Erhvervsministeriets side.

Erhvervsministeriet har i en målrettet indsats fokus på de virksomheder, der er ophørt undervejs, herunder virksomheder, der er gået konkurs. Erhvervsstyrelsen har fremrykket slutaftregningen (efterkontrol) for denne gruppe som følge af undersøgelsen. Slutaftregningen for virksomheder, der er gået konkurs, er igangsat i januar 2022. På tilsvarende vis har Erhvervsministeriet fokus på virksomheder, der vurderes særligt risikable ud fra en række kriterier om risiko og væsentlighed. Disse virksomheder bliver pålagt krav om revisorbistand, og styrelsen foretager en udvidet kontrol af sagerne.

Opfølgning på henvendelser fra Hvidvasksekretariatet

Statsrevisorerne fremhæver, at der ikke i tilstrækkelig grad er fulgt op på henvendelser fra Hvidvasksekretariatet, og at opfølgningen på henvendelserne er udskudt uden klar begrundelse.

Jeg skal indledningsvist bemærke, at når Erhvervsstyrelsen modtager en hvidvaskefterretning på en virksomhed, så sammenholdes denne med virksomhedens ansøgning. Hvis der er et tilstrækkeligt grundlag, politianmeldes virksomheden. Det gælder imidlertid, at virksomhedernes ansøgninger om compensation er baseret på forventninger, og derfor kan Erhvervsstyrelsen ofte først be- eller afkræfte mistanken i hvidvaskefterretningen, når

virksomheden indberetter de faktiske hjemsendelser, omsætningstab og faste omkostninger i slutaftregningen.

Jeg skal desuden bemærke, at Erhvervsstyrelsen er i gang med opfølgningen på hvidvaskefterretninger. For disse sager gælder følgende, jf. ovenfor: virksomheder, der har modtaget mindst 25.000 kr. i kompensation via hhv. lønkompensationsordningen og ordningen for selvstændige mv., og hvor Erhvervsstyrelsen har modtaget en hvidvaskefterretning, der efter en gennemgang vurderes relevant, bliver pålagt krav om revisorbistand, når de slutaftregner. Herved bliver det nemmere at opdage de virksomheder, der bevidst og uretmæssigt har modtaget kompensation.

Jeg skal endvidere bemærke, at der også i den generelle sagsbehandling i efterkontrollen bliver fulgt op på henvendelser fra Hvidvasksekretariatet, herunder at en række sager på den baggrund bliver udtaget til en omfattende manuel kontrol, hvor Erhvervsstyrelsen bl.a. gennemgår virksomhedsdata og sammenholder disse med revisorerklæringen. I den forbindelse kan Erhvervsstyrelsen eksempelvis også bede virksomheden om yderligere dokumentation eller partshøre virksomheden om relevante forhold i hvidvaskefterretningen. Såfremt der er indikationer på og tilstrækkeligt grundlag for, at virksomheden forsætligt har afgivet forkerte oplysninger for at modtage uberettiget kompensation, vil Erhvervsstyrelsen politianmelde virksomheden. Hvis ikke det er tilfældet, kan Erhvervsstyrelsen afkræfte mistanken i hvidvaskefterretningen og færdigbehandle sagen.

Sagsbehandling af ansøgninger om kompensation

Statsrevisorerne fremhæver, at der ifølge undersøgelsen er begået fejl i sagsbehandlingen af 5 pct. af ansøgningerne.

Vi skal selvsagt søge så vidt muligt at nedbringe fejl i sagsbehandlingen. Jeg noterer mig her, at kompensationsordningerne er baseret på, at virksomhederne i en række tilfælde ansøger på grundlag af deres forventede omsætningsnedgang, som selvsagt kan afvige fra den efterfølgende konstaterede omsætningsnedgang, som slutaftregningen skal basere sig på. Det er således først i forbindelse med den endelige slutaftregning, at det faktiske kompensationsbeløb kendes. Afvigelser er således teknisk set en integreret del af kompensationsordningen og bør som udgangspunkt ikke betragtes som en fejl fra virksomhedernes eller tilskudsmyndighedernes side.

Men uanset dette, så skal det naturligvis sikres, at virksomhederne får den kompensation, de er berettiget til, hverken mere eller mindre. Og det endelige og korrekte beløb bliver som nævnt endeligt fastsat i forbindelse med slutaftregningen, hvor virksomhederne indsender dokumentation for de faktiske økonomiske forhold gældende for den kompensationsperiode, som de laver slutaftregning for.

Håndtering af straksudbetalte sager

Jeg noterer med tilfredshed, at Statsrevisorerne fremhæver, at Erhvervsministeriet kun i få tilfælde har straksudbetalt ansøgninger, som var undtaget fra straksudbetaling.

Jeg noterer mig desuden, at Rigsrevisionen fremhæver risikoen for, at nogle ansøgninger i målgruppen for straksudbetaling er blevet udbetalt, selvom de ville være blevet afvist, hvis de havde gennemgået en manuel kontrol. Rigsrevisionen finder, at Erhvervsministeriet – set i lyset af den udskudte efterkontrol – burde have gennemført yderligere risikoanalyser, samt afdækket behovet for en tidligere efterkontrol af disse særligt risikable sager, der ikke har gennemgået en manuel kontrol.

Jeg skal i den forbindelse bemærke, at Folketingets Finansudvalg i april 2020 besluttede, at der først skulle foretages en fuld sagsbehandling af de straksudbetalte ansøgninger i forbindelse med slutfregningen. I det lys er det min opfattelse, at der var bred politisk enighed om den beslutning. Erhvervsstyrelsen har nu etableret et overblik over de straksudbetalte sager, der omhandler de første kompensationsperioder, og igangsat sagsbehandlingen af sagerne i forbindelse med slutfregningen. Jeg skal i den forbindelse bemærke, at Erhvervsstyrelsens automatiske kontroller løbende opdateres med de seneste tal, hvorfor grundlaget for at identificere og følge op på særligt risikable sager løbende styrkes.

Sagsbehandlingstid på tværs af de tre kompensationsordninger

Jeg noterer med tilfredshed, at Rigsrevisionen generelt finder sagsbehandlingstiden tilfredsstillende på tværs af de tre kompensationsordninger.

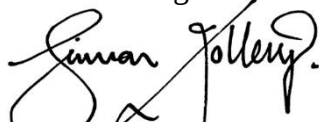
Jeg noterer mig endvidere, at Statsrevisorerne ikke finder det helt tilfredsstillende, at 7 pct. af de virksomheder, der har søgt om kompensation for faste omkostninger, har måttet vente mere end 60 dage på en afgørelse. Jeg er enig i, at det ikke er helt tilfredsstillende, men jeg skal samtidig bemærke, at Erhvervsstyrelsen sendte et brev til de virksomheder, der havde ventet mere end 30 dage på at få deres ansøgning behandlet og informerede virksomhederne om baggrunden for forsinkelsen. Erhvervsstyrelsen meddelte desuden på sin hjemmeside, at der kunne forventes længere sagsbehandlingstider grundet et stort antal ansøgninger til ordningen.

Jeg noterer mig desuden, at målene for sagsbehandlingstid offentliggøres på Erhvervsstyrelsens hjemmeside, ligesom der udarbejdes data, der løbende måler om styrelsen opfylder de angivne sagsbehandlingsmål.

Afslutningsvis vil jeg tilkendegive, at jeg i øvrigt tager beretningen til efterretning, og at Erhvervsministeriet vil søge at indarbejde Statsrevisorerne kritik og anbefalinger i ministeriets administration.

Ministeriet har sendt en kopi af ovenstående redegørelse til Rigsrevisionen.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup